

Seat No. : _____

DS-109

December-2013

M.A. (Sem.-I)

SOC-404 : Sociology

(Sociology of Change and Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો કરો.
Instruction : Attempt **all** questions.
(2) બધા પ્રશ્નોના સમાન ગુણ છે.
All questions carry equal marks.

1. ઉત્ક્રાંતિવાદનો ખ્યાલ સમજાવો. 14
Explain the evolution concept.
અથવા/OR
સામાજિક પરિવર્તનના સંદર્ભમાં માર્ક્સનો વર્ગ સંઘર્ષનો ખ્યાલ સમજાવો.
Explain the Marx's class conflict concept in the context to social change.
2. આશ્રિતતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
Explain the Dependency theory.
અથવા/OR
આધુનિકીકરણનો સિદ્ધાંતના પરિણામો ચર્ચો.
Discuss the consequences of modernization theory.
3. સામાજિક પરિવર્તનનાં મુખ્ય ઘટકોની ચર્ચા કરો. 14
Discuss the main elements of social change.
અથવા/OR
ભારતીય ગ્રામીણ સામાજિક માળખા ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો.
Write a detail note on the social structure of Indian rural society.
4. સિમાંતિક સમૂહ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. 14
Discuss in detail about marginalized group.
અથવા/OR
પુનઃવસવાટના પ્રશ્નો વિશે વિગતે નોંધ લખો.
Write a note on the problems of rehabilitation.

5. નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખો :

14

Give a brief answer to the following questions :

(1) ઉત્ક્રાંતિની મુખ્ય પ્રક્રિયાઓ જણાવો.

State the main process of evolution.

(2) સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ?

What is social change ?

(3) ડાર્હનડોર્ફના મતે સંઘર્ષની મુખ્ય ધારણાઓ જણાવો.

State the main assumptions of conflict according to Daherndorfs.

(4) આશ્રિતતા માટે મુખ્યત્વે કોણ જવાબદાર છે ?

Who are mainly responsible for the dependency ?

(5) વિકાસ માટેનાં મુખ્ય એકમો કયાં છે ?

Which are the main units for development?

(6) ગ્રામીણ સમૂહનાં લક્ષણો કયાં ગણાવી શકાય ?

What are the characteristics of Rural group ?

(7) ભારતીય બંધારણ દ્વારા દેશના નાગરિકોને કઈ મહત્વની બાબતો આપવામાં આવી ?

What important matters were given to Indians through Constitution ?